

JUSTITSMINISTERIET

Erhvervsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
DK Danmark

Dato: 5. februar 2024
Kontor: Kontoret for Organiseret
Kriminalitet
Sagsbeh: Christina Husted Lundø
Sagsnr.: 2023-08737
Dok.: 3149034

Ved e-mail af 23. januar 2024 har Erhvervsministeriet anmodet om bidrag til ministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Erhvervsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af hvidvaskloven (Nedsættelse af kontantforbudsgrænsen) (L 94):

Spørgsmålet har følgende ordlyd:

”Ministeren bedes uddybe sine bemærkninger til udtalelsen fra Den Europæiske Centralbank om udfasningen af den danske 1.000-kroneseddel og nedsættelsen af kontantforbudsgrænsen, jf. bilag 4, og specifikt redegøre for sine overvejelser omkring hver enkelt af de forbehold, som ECB anfører omkring nedsættelse af kontantforbudsgrænsen i udtalelsens pkt. 3.5-3.20.”

Justitsministeren har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet om effekterne af nedsættelse af kontantforbudsgrænsen. Rigspolitiet har på den baggrund oplyst følgende:

”Rigspolitiet har foretaget en høring af National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK) med anmodning om en uddybning af effekterne af nedsættelsen af kontantforbuddet.

Om nedsættelse af kontantforbuddet har NSK i forbindelse med lovforslaget tidligere bemærket, at:

- En nedsættelse af kontantbetalingsgrænsen vil have en positiv betydning for bekæmpelsen af hvidvask generelt. Hvidvasksekretariatet vurderer således, at kriminelle aktørers brug af kontanter udgør en risiko i forhold til hvidvask i Danmark.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

- NSK generelt er positiv stemt overfor forslaget om sænkning af kontantforbuddet, og NSK kan dermed støtte en nedsættelse af kontantbetalingsgrænsen til 15.000 kr.

NSK har supplerende bemærket, at kriminelle aktører bruger kontanter, fordi de er vanskelige at spore. Det skyldes, at der ikke er digitale forbindelser, som f.eks. ved en bankforbindelse, der kan koble afsender og modtager sammen. Kontanter anvender kriminelle aktører til:

- At sløre udbyttet fra kriminalitet.
- At geninvestere i ny illegale varer, f.eks. narkotika.
- At placere midler fra kriminalitet i den legale økonomi som led i hvidvaskprocessen.

Det følger af EU-Kommissionens supranationale risikovurdering fra 2022, at risikoen for hvidvask er meget høj ved kontantbetalinger. EU-Kommissionen påpeger desuden i den supranationale risikovurdering fra 2022, at på trods af kriminalitetens skiftende karakter er den kriminelle økonomi i overvældende grad fortsat kontantbaseret, hvilket udsætter EU for betydelige hvidvaskrisici på grund af anonymiteten og den relativt lette bevægelighed af kontanter og kontantlignende aktiver.

EU-Kommissionens handlingsplan for en samlet EU-politik for forebyggelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme (C(2020) 2800) henviser derudover til indførelsen af lofter for store kontantbetalinger som et potentielt middel til at mindske hvidvaskrisici.

Formålet med kontantforbuddet er at gøre det vanskeligere for kriminelle aktører at placere kontanter fra kriminalitet i detailhandlen, som ikke har samme forebyggende hvidvaskforanstaltninger, som virksomheder omfattet af hvidvaskloven. At omsætte kontanter til varer fra detailhandlen er en metode, kriminelle aktører bruger til at hvidvaske kontanter fra kriminalitet, og nedsættelse af kontantforbudsgrænsen har således en positiv betydning for bekæmpelsen af hvidvask.

Kontantforbuddet kan desuden være en barriere mod, at ulovlige midler kan omsættes til varer eller tjenester. Dette fremgår af Hvidvasksekretariatets Nationale Risikovurdering af Hvidvask 2022. En nedsættelse af kontantforbuddet vil herudover betyde, at erhvervsdrivende, som ikke er omfattet af hvidvaskloven, skal håndtere færre kontanter, idet erhvervsdrivende ikke må modtage kontantbetalinger på 15.000 kr. eller derover.

NSK har herudover oplyst, at NSK ikke har udarbejdet analyser af kontantforbudsnedsettelse, der viser, hvad tidligere nedsettelse har betydet. Hvidvasksekretariatets vurdering i Den Nationale Risikovurdering af Hvidvask 2022 tager udgangspunkt i risiciene ved kontanter i forhold til hvidvask i Danmark, hvor kontanter fortsat er attraktive, fordi de er vanskelige at spore på grund af anonymiteten.”

Peter Hummelgaard

/

Malene Lejbach